

STANOWISKO WIELKOPOLSKIEJ RADY 30 W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ W UKRAINIE I Z JEJ WPŁYWEM NA SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W POLSCE

Poznań, dnia 7 marca 2022 r.

Członkowie Wielkopolskiej Rady 30 podobnie jak większość polskiego społeczeństwa przeżywają wojnę i współczują Ukraińcom. Atak na Ukrainę to także atak na nas i na wyznawane przez nas wartości. W imieniu firm zrzeszonych w organizacjach gospodarczych tworzących WR30 wyrażamy solidarność ze społeczeństwem ukraińskim, przedsiębiorcami, ze wszystkimi, którzy walczą o wolność i niepodległość Ukrainy.

W tych dniach przytłaczająca większość polskiego społeczeństwa jest zaangażowana w niesienie pomocy uchodźcom z Ukrainy i tym, którzy pozostali w Ukrainie i walczą. Impulsem do tego zaangażowania są silne emocje, w tym dojmujące współczucie do ciężko doświadczanych braci Ukraińców. Jednak emocje z czasem niestety opadają. Dlatego – mimo że nie brzmi to dobrze – Polacy jako osoby prywatne nie będą w stanie mimo dzisiejszego niesamowitego zaangażowania gościć u siebie uchodźców przez wiele miesięcy. A przecież wiele wskazuje na to, że Ukraińcy nieprędko będą mogli wrócić do ojczyzny. Pospolite ruszenie polskiego społeczeństwa nie wystarczy.

Dzisiejsi uchodźcy z Ukrainy to przede wszystkim matki z małymi dziećmi oraz starsze schorowane osoby. To nie są imigranci ekonomiczni, którzy przez ostatnie lata zasilali polski rynek pracy. Obecna fala imigrantów to ludzie, którzy mają istotne ograniczenia w podejmowaniu pracy. Jeśli nawet będą mogli ją podjąć, to nie będzie to szybko i nie bez instytucjonalnej pomocy ze strony państwa.

Uważamy, że istotnym zagrożeniem dla Polski jest prawdopodobny w perspektywie średniookresowej regres naszej gospodarki, wynikający z wojny za wschodnią granicą, która generuje między innymi poniższe negatywne czynniki:

- spadek wartości naszej waluty spowodowany działaniami wojennymi w graniczącym z Polską kraju,
- niższe zainteresowanie zagranicznych inwestorów Polską i rosnąca skłonność do ograniczenia lub całkowitego zaprzestania działalności w Polsce,
- silny wzrost cen surowców energetycznych, dodatkowo zwiększający inflację,
- ograniczenie dostaw bądź całkowite wyeliminowanie ropy, węgla i gazu z Rosji jako rezultat sankcji gospodarczych wobec Rosji,
- wzrost cen żywności, spowodowany między innymi wstrzymaniem importu zbóż z Rosji.

Na to nakładają się takie czynniki, jak:

STANOWISKO WIELKOPOLSKIEJ RADY 30 W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ W UKRAINIE
I Z JEJ WPŁYWEM NA SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W POLSCE

Poznań, dnia 7 marca 2022 r.

- trudna sytuacja polskich przedsiębiorstw, które utraciły bądź utracą kontrakty, produkty względnie majątek produkcyjny czy inny skutek wojny, a były aktywne gospodarczo na terenie trzech państw: Ukrainy, Rosji i Białorusi,
- rozbudowane świadczenia socjalne, częściowo obejmujące (według deklaracji rządu) także uchodźców,
- Polski Ład, nakładający wielkie obciążenia w szczególności na sektor MŚP.

Biorąc pod uwagę wyżej opisane uwarunkowania Wielkopolska Rada 30 proponuje podjęcie poniższych działań.

1. Rząd powinien koordynować wszelkie działania na rzecz uchodźców z Ukrainy oraz zainicjować i zagwarantować wspólne działania administracji rządowej i samorządowej, a także finansowanie podejmowanych działań.
2. W ramach wspólnych działań administracji rządowej i samorządowej powinna być zorganizowana instytucjonalna pomoc dla uchodźców.
Przesłanką do tych działań powinno być przyjęcie założenia, że spontaniczna pomoc dla uchodźców ze strony polskiej społeczności to rozwiązanie tymczasowe.
3. W kontekście działań opisanych w punktach 1 i 2, rząd powinien podjąć negocjacje z Unią Europejską w sprawie przekazania Polsce środków finansowych na opiekę nad uchodźcami. Przed rozpoczęciem negocjacji rząd powinien kompleksowo skalkulować koszty (nie tylko bieżące, ale także przyszłe), jakie w związku z przyjęciem mieszkańców Ukrainy ponosi i poniesie Polska z uwzględnieniem tak kosztów ze strony państwa, jak i też obywateli.

Przypomnijmy, że w czasie kryzysu uchodźczego w latach 2015 – 2016 Unia Europejska wypłaciła Turcji 6 miliardów euro za nieprzepuszczanie migrantów dalej. Tymczasem teraz UE zamierza przekazać krajom, do których napływają Ukraińcy, tylko pół miliarda euro. W naszym odczuciu to zdecydowanie za mało. Tym bardziej, że do Polski dotarło już przeszło milion uchodźców z Ukrainy. Uważamy, że rząd powinien się domagać się kwoty zbliżonej do tej uzyskanej przez Turcję. Tym bardziej, że byłaby to faktyczna pomoc, a nie iluzoryczna jak w przypadku Turcji, gdzie można raczej mówić o łapówce.

4. Rząd powinien podjąć rozmowy na temat relokacji uchodźców do Europy Zachodniej. Przypomnimy, że w Republice Federalnej Niemiec około 90% obywateli jest za przyjęciem uchodźców. Trzeba to pozytywne nastawienie wykorzystać i jak najprędzej podjąć rozmowy.
5. W ramach konkretnych działań administracja rządowa wspólnie z administracją samorządową powinna zająć się poniższymi kwestiami:
 - a. rozwiązanie kwestii zakwaterowania dla matek z dziećmi z Ukrainy; tak jak już wspomnieliśmy, nie można traktować pomocy udzielanej przez społeczeństwo jako normy (chyba że zostanie zaproponowana jakaś forma rekompensaty finansowej dla osób udzielających schronienia uchodźcom),
 - b. przyjęcie rozwiązań, które umożliwią tym matkom możliwie prędkie podjęcie pracy – między innymi:
 - i. zorganizowane opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, np. kąpiki malucha w firmach, w których pracują Ukrainki finansowane z budżetu państwa,
 - ii. zapewnienie warunków do podjęcia nauki przez dzieci ukraińskie podlegające obowiązkowi szkolnemu, np. podniesienie limitu uczniów w klasie,
 - iii. elastyczny czas pracy,
 - iv. zorganizowanie nauki języka polskiego,
 - c. opracowanie rozwiązań systemowych dla tymczasowych rozwiązań zaproponowanych powyżej w punkcie b.i oraz b.ii,
 - d. pomoc psychologiczna i adaptacja uchodźców w Polsce,
 - e. ograniczenie do minimum formalności przy podejmowaniu pracy przez uchodźców,
 - f. szczepienia uchodźców przeciw COVID.
6. Przeanalizowanie systemu programów socjalnych (między innymi 500+), w szczególności pod kątem wsparcia nimi uchodźców. Naszym zdaniem uchodźcy np. nie powinni być objęci jako całość programem 500 plus. Racjonalnym rozwiązaniem wydaje się być objęcie ich celowanymi programami wsparcia uwzględniającymi faktyczne po-

trzeby. Można w przypadku, gdy uchodźcy z Ukrainy (którzy mogą być dla nas istotnym zasobem demograficznym na rynku pracy) zdecydują po zakończeniu wojny zostać w Polsce, przygotować warunkowy mechanizm zachęt finansowych dla osób deklarujących wystąpienie o pobyt stały, podjęcie pracy i zostanie polskim podatnikiem.

7. Wprowadzenie zmian sprzyjających firmom i osobom fizycznym pomagającym uchodźcom, np.:
 - a. zaliczenie kosztów pomocy świadczonej uchodźcom i Ukrainie przez przedsiębiorców do kosztów uzyskania przychodu (to sprawi, że pomoc nie będzie obciążona podatkiem CIT),
 - b. wprowadzenie możliwości odliczania od podstawy opodatkowania PIT wartości pomocy świadczonej przez osoby fizyczne.
8. Wprowadzenie obowiązku informowania izb gospodarczych i firm o konkursach (grantach) na obsługę cudzoziemców.
9. I wspomniany już Polski Ład, nakładający wielkie obciążenia w szczególności na sektor MŚP.

Naszym zdaniem w pełni uzasadnionym krokiem jest wycofanie ustawy podatkowej wprowadzonej w ramach Polskiego Ładu. Powinniśmy przywrócić poprzednio obowiązujące reguły podatkowe. A co najmniej powinien być zrealizowany postulat wyeliminowania składki zdrowotnej, której nie można odliczyć od podstawy opodatkowania. Ta składka stanowi największe obciążenie dla większości przedsiębiorców.

Stoimy na stanowisku, że należy uwolnić polskich przedsiębiorców i polską gospodarkę od wszelkich nieuzasadnionych obciążeń. Apelujemy o zaprzestanie podnoszenia podatków i danin obciążających przedsiębiorców. Polska powinna być silna gospodarczo, bo to przekłada się na to, że będziemy jako państwo bezpieczni.

10. I na koniec chcemy podkreślić konieczność zaniechania dalszego komplikowania przepisów obowiązujących przedsiębiorców drogą tworzenia coraz to nowych aktów prawnych. W szczególności w obecnej sytuacji polityczno-gospodarczej. Przy tworzeniu przepisów muszą być przestrzegane poniższe wymogi:
 - a. warunkiem niezbędnym, który musi być spełniony, aby można było wprowadzić nowy przepis, jest wykazanie, że jego wprowadzenie będzie się wiązało z wycofaniem dwu dotychczas obowiązujących przepisów,

STANOWISKO WIELKOPOLSKIEJ RADY 30 W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ W UKRAINIE
I Z JEJ WPŁYWEM NA SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W POLSCE

Poznań, dnia 7 marca 2022 r.

- b. nowe przepisy dotyczące gospodarki nie mogą być wprowadzane w ciągu roku obrotowego, tylko najwcześniej od następnego roku obrotowego, a przepisy szczególnie skomplikowane muszą mieć stosowne *vacatio legis* (np. Polski Ład powinien wejść w roku 2023 po przeprowadzeniu dostatecznych konsultacji z zainteresowanymi),
- c. nowe przepisy dotyczące gospodarki nie powinny być zgłaszane jako projekty poselskie, aby można było uniknąć konsultacji z podmiotami, których te przepisy będą dotyczyć.

Zwracamy się z apelem zarówno do rządu, jak i też do samorządów, o aktywne włączenie się we wdrożenie sformułowanych przez nas wniosków, zarówno tych dotyczących pomocy Ukrainie i uchodźcom, jak i też tych odnoszących się do gospodarki i zapobieżenia jej załamaniu. Nadzwyczajna sytuacja, w jakiej się znaleźliśmy, wymaga nadzwyczajnych, szybkich działań i skoordynowania poczynań rządu, samorządów, jak i wszystkich lokalnych inicjatyw. Ze swej strony deklarujemy współpracę w zakresie wynikającym naszego stanowiska. Na koniec podkreślamy, że Wielkopolanie i przedsiębiorcy zrzeszeni w izbach gospodarczych, których prezesi wychodzą w skład Wielkopolskiej Rady 30, wspierają i będą wspierać Ukrainę oraz uchodźców.

W imieniu Wielkopolskiej Rady 30

Grzegorz Marciniak
Wiceprzewodniczący